
Legeforeningen med klage til Sivilombudet

AKTUELT I FORENINGEN

MONICA AUBERG

monica.auberg@legeforeningen.no
Avdeling for jus og arbeidsliv

Flere av Legeforeningens medlemmer er satt i en vanskelig situasjon, etter at Helse- og omsorgsdepartementet opphevet en forskrift om trygderefusjoner – og informerte legene om dette samme dag som opphevelsen trådte i kraft.

LEGENES HUS: I klagen til Sivilombudet poengteres det at flere av Legeforeningens medlemmer er satt i en vanskelig situasjon, uten mulighet til å innrette seg etter endrede rammebetingelser. Foto: Legeforeningen

Legeforeningen har sendt klage til Sivilombudet etter at Helse- og omsorgsdepartementet opphevet forskriften «forskrift om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller». Årsaken til klagen er prosessen rundt opphevingen av forskriften.

Legeforeningen har tidligere uttrykt sterk kritikk til prosessen og det foreslåtte tidspunktet for ikrafttredelse av opphevelsen. Av hensyn til de som ville bli berørt av opphevelsen, ba foreningen om at iverksettelsen ble utsatt til årsskiftet og at tidspunktet ble kommunisert til alle berørte i rimelig tid før

avviklingen. Til tross for dette, ble opphevingen av forskriften kunngjort på Helfos nettsider 1. august og trådte i kraft samme dag. Leger som hadde refusjonsrett etter forskriften ble informert av Helfo per brev samme dag.

Inngått en rekke avtaler

Forskriften åpnet for at leger uten fastlegeavtale kunne utføre arbeid som utløste trygderefusjon. Forutsetningen for dette var en avtale med en kommune eller innehaver av en fastlegehjemmel om å behandle pasienter på konkrete fastlegelister. Forskriften åpnet også for at medisinstudenter med lisens kunne utføre arbeid som utløste trygderefusjon når de var under veiledning og supervisjon av autorisert lege.

Forskriftens formål var å avhjelpe personellsituasjonen i «særskilte situasjoner», først og fremst som en konsekvens av koronapandemien. I etterkant utvidet departementet tolkningen av forskriften til at den også kunne benyttes som følge av sesonginfluensa og et høyt antall ukrainske flyktninger.

I tråd med forskriften ble det inngått en rekke slike avtaler, både med fastleger og kommuner.

Må vurdere overgangsordning

Helse- og omsorgsdepartementet sendte forslag om oppheving av forskriften på høring 28. april, med høringsfrist 24. juli. I høringsnotatet fremkom det at forskriften skulle oppheves 1. august, altså en uke etter høringsfristen.

Som følge av denne prosessen ble flere av Legeforeningens medlemmer satt i en vanskelig situasjon, uten mulighet til å innrette seg etter endrede rammebetingelser.

Legeforeningen har i etterkant sendt et skarpt brev til Helse- og omsorgsdepartementet, der vi ber departementet om raskt å vurdere en overgangsordning. Vi har også sendt en klage til Sivilombudet, der vi ber ombudet vurdere om departementets prosess er i strid med forvaltningsloven og normer for god forvaltningsskikk. Legeforeningen er opptatt av at departementet i fremtiden skal gjennomføre regelverksprosesser på en måte som er egnet til å ivareta forutsigbarhet og tillit til systemet, og som gjør det mulig for de som berøres av regelendringer å innrette seg etter endringene.

Publisert: 23. oktober 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.15.15

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.